

U Srbiji, mladi iz alternativne brige i dalje se bore za šansu

Dok je za većinu mladih ulazak u odraslo doba period istraživanja, promene i povremenih grešaka, za one koji izlaze iz alternativne brige to je neretko nagli skok u potpunu samostalnost - često bez sigurne mreže porodice i društva.

Povodom Međunarodnog dana mladih, 12. avgusta, Fondacija SOS Dečija sela Srbija želi da skrene pažnju na izazove sa kojima se suočavaju mladi koji izlaze iz sistema alternativne brige, ističući da su osamostaljivanje i zapošljavanje ključni za njihovu punu uključenost u društvo. Upravo tome je posvećen Centar „Jaki mladi“ koji već skoro deceniju osnažuje mlade iz osetljivih grupa, pomažući im da razviju lične i profesionalne veštine, pripreme se za samostalan život i pronađu svoje mesto na tržištu rada.

Fondacija SOS Dečija sela Srbija ove godine obeležava jubilarnu dvadesetu godinu postojanja i tokom svog rada pomogla je 116.000 dece i mladih iz ranjivih grupa, a njihovi učesnici su često i roditelji sa kojima rade na tome da bolje i kvalitetnije brinu o svojim mališanima.

Međutim, i pored dugogodišnjih napora organizacija poput Fondacije SOS Dečija sela i njihovog Centra „Jaki mladi“ podaci Krovne organizacije mladih Srbije za prošlu godinu govore da je stopa nezaposlenosti među mladima iznosila oko 27 odsto. Ono što je alarmantno jeste da je za mlade koji izađu iz domova i hraniteljskih porodica ta cifra značajno viša, iako precizni statistički

podaci izostaju. Nedostatak sistemske podrške često ih vodi ka nesigurnim poslovima, privremenim angažmanima i odlaganju osamostaljivanja na koje su primorani.

U tom vakuumu podrške Centar „Jaki mladi” predstavlja oslonac i podršku, a mladima nude stručnu podršku i veštine koje mnoge vode u sigurniji život. Ovo je jedan od pet programa Fondacije SOS Dečija sela Srbija i od 2016. godine on pruža ciljanu pomoć ovoj grupi mladih. Kroz savetovanje, obuke, prakse, mentorski rad, povezivanje sa poslodavcima i drugim lokalnim institucijama. Centar je do sada radio sa preko 1.200 mladih, od kojih je samo u 2024. godini četvrtina njih pronašla posao, dok su ostali prošli kroz treninge veština i jačanje samopouzdanja.

– Centar „Jaki mladi” je mesto podrške gde mladi iz osetljivih grupa mogu da uče, rastu i otkrivaju sopstvenu vrednost. Kroz naše aktivnosti, razvijaju svoje veštine i potencijal, uz ohrabrenje da veruju u sebe. Svakodnevno gradimo sigurno i podsticajno okruženje u kojem se osećaju prihvaćeno i važno – posebno u trenucima nesigurnosti. Verujemo u snagu mladih i posvećeni smo tome da ih pratimo na putu ka samostalnom životu. Za nas, rad u Centru nije samo posao – to je prilika da zajedno stvaramo inkluzivnu i podržavajuću zajednicu – kaže Jelena Vitorović Raković, saradnica za psihosocijalnu podršku mladih koja u Fondaciji SOS Dečija sela Srbija radi pet godina.

Za Aleksandru Stevanović, koja je rasla u hraniteljskoj porodici, Centar je bio prekretnica. – Za mene Centar „Jaki mladi” predstavlja mesto koje pomaže

mladima iz osetljivih grupa da se osnaže kroz proces odrastanja i osamostaljivanja – navodi ona.

Prema poslednjoj internoj evaluaciji rezultata programa, tokom koje je procenjivano zadovoljstvo mladih podrškom, internim analizama programa, polovina učesnika mladih smatra da im je podrška direktno pomogla da dođu do posla i da se povežu sa poslodavcima. Od 2016. do kraja 2024. godine, Centar „Jaki mladi“ je direktno, ali i kroz rad partnerske organizacije širom zemlje, pružio podršku za preko 1.200 mladih osoba. Centar je u januaru 2023. Rešenjem Agencije za kvalifikacije postao javno priznati organizator aktivnosti karijernog vođenja i savetovanja za mlade iz osetljivih grupa, a ove godine je kreiran i Priručnik za pružanje usluge osnaživanja mladih kroz socio-ekonomsku integraciju. Značajan korak napravljen je i kroz formiranje Nacionalne koalicije za zagovaranje, koja okuplja preko 50 lokalnih i nacionalnih organizacija i institucija, čiji je cilj unapređenje položaja mladih u alternativnoj brizi kako na lokalnom tako i na nacionalnom nivou.

Svakom treba pružiti priliku da postane „jaki mladi“, da osnaži svoj potencijal i bude pokretač promena, za sebe i za društvo. Mladi koji su izašli iz sistema alternativne brige nose snagu, upornost i jedinstvene životne veštine. Otvaranjem vrata ovim mladima, poslodavci i korporacije ne samo da grade inkluzivnije radno okruženje, već doprinose stvaranju bolje i pravednije zajednice za sve. Svaka pružena prilika znači više od posla - ona menja život, gradi samopouzdanje i pokreće nov talas društvene odgovornosti.